

LA BIBLIOTECA VALENCIANA REP L'ARXIU DE L'ESCRITOR VICENTE LLORENS, L'HEMEROTECA DE JOSÉ AIBAR I LA BIBLIOTECA DE DIEGO SEVILLA

La Biblioteca i l'arxiu personal del professor i escriptor Vicente Llorens, un dels màxims estudiosos de l'exili republicà espanyol de 1939, es pot consultar ja en la secció de l'Exili Republicà de la Biblioteca Valenciana de Sant Miquel dels Reis, gràcies a la donació realitzada per la seua vídua, Amalia García Gascón. La donació comprén la biblioteca de Llorens, així com el seu arxiu personal, amb documents inèdits i material de treball sobre el famós liberal Blanco White, així com articles publicats i correspondència mantinguda amb intel·lectuals en l'exili.

D'altra banda, la Biblioteca ha rebut també en donació l'hemeroteca de José Aibar Guerra i el conjunt bibliogràfic del catedràtic Diego Sevilla. L'hemeroteca d'Aibar està formada per una col·lecció de premsa diària nacional que abraça des de l'any 1956 fins a l'any 1999 i la donació l'ha realitzada Consuelo Jarabo, vídua d'Aibar.

OLOCAU DEL REY DESCOBREIX EL SEU PATRIMONI DEL SEGLE XIII

Els treballs d'història i arqueologia realitzats a Olocau del Rey (Els Ports) han permés recuperar dos elements de gran valor per al patrimoni valencià: d'una banda, el contracte de construcció de l'església d'Olocau, un "document excepcional" en pergami datat en 1296 que ha estat localitzat

en l'arxiu municipal i que ha permés descobrir, entre altres elements, la portada romànica que durant segles ha estat oculta en l'església parroquial, ja que el pergami del segle XIII —un dels documents més antics escrits en valencià— descriu al detall el contracte de construcció de l'església i ofereix informació sobre el temple. Les cates realitzades —subvencionades per la Fundació Blasco de Alagón, promotora de les investigacions inicials— han descobert igualment un conjunt de construccions de gran valor, que l'Ajuntament proposarà siguen catalogades

com a Bé d'Interés Cultural.

EL FONTS ALCOVER-MOLL QUEDA INSTAL·LAT EN L'ARXIU DEL REGNE DE MALLORCA

Els investigadors i el públic en general podran, a partir d'ara, accedir al fons documental Alcover-Moll, instal·lat de manera definitiva en l'Arxiu del Regne de Mallorca. Un fons que alberga les famoses "calaixeres" amb més dels quatre milions de fitxes que van servir per elaborar el Diccionari Català-Valencià-Balear, i que ara seran digitalitzades, ja que dins de la fusta no se'n garantia la conservació, alhora que una catalogació en profunditat permetrà actualitzar el

diccionari.

La sala habilitada per a la ubicació de l'arxiu de mossén Alcover ha rebut un tractament específic, tal com assenyala el director de l'Arxiu, Ricard Urgell, qui assegura que es tracta d'un fons atípic, on trobem també originals, manuscrits de les *Rondalles Mallorquines* i una nombrosa correspondència amb filòlegs i escriptors de tot el món, així com el fons Francesc de Borja Moll, amb manuscrits de moltes de les seues obres, abundant correspondència i manuscrits d'obres que va publicar l'editorial de Moll, així com les respectives

alberga des del passat mes de maig el plànol de la ciutat de València, realitzat en 1608 pel cartògraf italià Antonio Mancelli i que es caracteritza per una major precisió geomètrica respecte als mapes de la ciutat dissenyats per Antón Van Wijngaerde en 1563 i l'elaborat per Tosca en 1704. El plànol —que té un disseny de 498 per 758 mil·límetres, dibuixat a escala 1:3:550,116 mil·límetres i de 300 passes geomètriques— mostra el traçat urbà baixmedieval de la ciutat emmurallada i els estrets carrers d'herència musulmana. També s'hi pot apreciar l'antic campanar del Miquelet amb el rellotge mecànic, així com els convents de Sant Agustí i algunes esglésies avui desaparegudes.

FONTS ACTUALS: DONACIONS I ADQUISICIONS

L'ERMITA DE MONTSERRAT SERÀ LA CASA-MUSEU SEMPERE D'ONIL

La Casa-Museu d'Onil (l'Alcoià) albergarà els fons municipals, així com manuscrits originals i bibliografia especialitzada del pintor Eusebio Sempere (Onil, 1923), a qui estarà dedicat el centre, ubicat en l'ermita de Montserrat, un edifici del segle XVII. L'ermita, adquirida per l'Ajuntament, serà rehabilitada amb la col·laboració de la Diputació Provincial i la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura, directa responsable del projecte arquitectònic. Una vegada reconstruïda, l'ermita es destinarà a albergar les obres de l'artista que constitueixen el Patrimoni Local, entre les que hi ha una selecció de manuscrits, com ara són les cartes que Sempere enviava als antics alcaldes en la seua funció d'assessor artístic per a la compra de

L'ARXIU HISTÒRIC DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA GUARDA EL PLÀNOL DE LA CIUTAT DE 1608

L'Arxiu Històric de l'Ajuntament de València

mobiliari del Palau Municipal. Així, la Casa-Museu esdevindrà un lloc d'estudi i referència on consultar la bibliografia i la documentació sobre el pintor.

LA BIBLIOTECA MUNICIPAL D'ALCOI ADQUIREIX DUES OBRES DEL SEGLE XIX. UNA D'ELLES AMBIENTA A ALCOI LA TRADUCCIÓ D'UNA COMÈDIA FRANCESA

Es tracta de la comèdia teatral *Los primeros amores*, atribuïda al poeta Bretón de los Herreros (La Rioja, 1796-Madrid, 1873), que va ser membre de la *Real Academia de la Lengua* en 1837 i va dirigir la Biblioteca Nacional des de 1847. L'obra, escrita en un acte i traduïda lliurement del francès, està impresa per la impremta de Ripoll i va ser estrenada a Sevilla en 1830.

Curiosament, però, l'acció se situa a Alcoi, amb personatges afincats a la ciutat durant 1830. Un document únic, ja que només hi ha un altre exemplar similar a la Biblioteca del *Real Conservatorio de Música de Madrid* i el que conserva la Biblioteca Nacional ja és posterior. Segons les primeres investigacions, l'autor del text original francès va ser Augustin Debersey de Saint Martin (1791-1861), del qual la Biblioteca Nacional de França conserva un exemplar. L'altra adquisició és *Armonia de la razón y la religión*, de Teodoro de Almeida, impresa en els tallers de l'Impremta de Francisco Cabrero en 1848 i qualificada per l'investigador Antonio Castelló com "la millor obra tipogràfica eixida de les premses alcoianes en el segle XIX", que curiosament va ser venuda a una llibreria de Barcelona, el propietari de la qual emmascarava sota una

etiqueta els crèdits de l'impressor alcoià per dissimular la vertadera procedència dels llibres.

LA BIBLIOTECA VALENCIANA INCORPORA LES CARTES D'UNAMUNO AMB INTEL·LECTUALS VALENCIANS

La Biblioteca Valenciana ha rebut una nova donació del catedràtic Laureano Robles: la documentació pertanyent a Unamuno. Es tracta fonamentalment de la

correspondència que l'escriptor va mantenir amb intel·lectuals valencians de la seua època, concretament més de cent caixes amb material molt valuós. A més de les cartes d'Unamuno, s'incorporen molts documents que fan referència a articles inèdits d'intel·lectuals de la Generació del 98 com Ortega i Azorín. Laureano Robles ja va donar a la mateixa institució, ara fa uns mesos, la seua biblioteca personal, amb més de set mil volums.

LA BIBLIOTECA VALENCIANA CUSTODIARÀ EL LLEGAT DEL LINGÜISTA RAFAEL LAPESA

La institució valenciana ha rebut recentment la biblioteca de Rafael Lapesa, gràcies a un acord signat entre la Direcció

General del Llibre, Arxius i Biblioteques i els hereus del desaparegut lingüista valencià. L'entesa -que permetrà que el fons de la seua biblioteca, fins ara conservat a Madrid, entre a formar part dels dipòsits de la Biblioteca Valenciana- significa -segons fonts de la mateixa Biblioteca- "una aportació de gran valor per als fons bibliogràfics valencians, ja que es tracta d'una biblioteca especialitzada conservada en molt bon estat i de caràcter bastant únic". En eixe sentit, el llegat -amb 16.000 volums- conté una col·lecció molt àmplia i singular de "separates" i articles -molt difícils de trobar

actualment- la major part relacionats amb la lingüística i la filologia de llengües romàniques, que Lapesa va anar guardant al llarg de la seua vida i que avui aporten gran informació. Unes publicacions que es completen també amb una col·lecció important de revistes de literatura i de filologia.

Igualment -i tal com van confirmar les mateixes fonts- custodiarà a Sant Miquel dels Reis la biblioteca de Rafael Lapesa "significa per als valencians rebre un llegat únic i fonamental, ja que posa a partir d'ara a l'abast dels investigadors un volum de documentació de treball de gran relleu per a la futura recerca en el camp de la filologia". En eixe sentit, destaca el seu arxiu personal, cent cinquanta caixes que contenen fitxes, manuscrits,

retalls de premsa, anotacions diverses, galerades, índex de temes, així com una gran quantitat de llibres dedicats per companys i amics de l'estudiós i un abundant arxiu epistolar amb altres acadèmics de la RAE, i de països iberoamericans on va treballar, com Argentina, Mèxic, Uruguai i Puerto Rico, que poden ajudar a aprofundir en la trajectòria acadèmica i personal de Lapesa.

Rafael Lapesa (València, 1908-2001), va viure gran part de la seua vida a Madrid, on va exercir part de la seua carrera acadèmica, i on va ser nomenat membre de la *Real Academia de la Lengua Española* en 1940, organisme que va dirigir en 1987. Així mateix, va ser membre de l'*Academia Argentina de las Letras*, de l'*Academia Nacional de Letras de Uruguay* i de l'*Academia de Artes y Letras de Puerto Rico*. Lapesa -que es va consagrar com una de les majors personalitats de la filologia hispànica, tant pel que respecta al domini i estudi del castellà, com d'altres llengües romàniques- va exercir part de la seua carrera acadèmica i professional a universitats americanes, com ara Princeton, Yale, Harvard, Berkeley, Wisconsin, Pennsylvania, La Plata, Puerto Rico, Mèxic i Buenos Aires.

La biblioteca i arxiu de Lapesa, que es troba a València des del mes de juliol, estan sent intervinguts des de setembre pels tècnics de la Biblioteca Valenciana, i segons les mateixes fonts, encara queden documents per descobrir, ja que el llegat és ampli i variat. Quant a la classificació dels fons, la biblioteca i les "separates" aniran a la secció de Llegats, les publicacions periòdiques a l'hemeroteca i el seu arxiu personal a la secció de manuscrits i arxius personals.

Fons